ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

На основу Одлуке Изборног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду, бр. 196/1 од 29. 1. 2014. године, а у складу са чланом 65 Закона о високом образовању Републике Србије и чланом 116 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду, именовани смо у комисију за припрему извештаја о пријављеним кандидатима на конкурс за избор доцента за ужу научну област Англистика, предмет Енглеска књижевност. Имамо част да Изборном већу Филолошког факултета у Београду поднесемо следећи

ИЗВЕШТАЈ
О ПРИЈАВЉЕНИМ КАНДИДАТИМА НА КОНКУРС

Филолошки факултет Универзитета у Београду расписао је конкурс (објављен у лису *Послови – огласне новине националне службе за запошљавање*, бр. 556 од 12. 2. 2014. године) за избор једног наставника у звање доцента за ужу научну област Англистика, предмет Енглеска књижевност. На расписани конкурс за избор у звање доцента пријавила су се два кандидата:

др Татјана Думитрашковић, доцент на Педагошком факултету у Бијељини
др Наташа Шофранац, асистент за предмет Енглеска књижевност Филолошког факултета у Београду

др Татјана Думитрашковић
Биографија, општи подаци, наставна и стручна активност

Др Татјана Думитрашковић рођена је 23. фебруара 1973. године у Краљеву. Дипломирала је на Филолошком факултету Универзитета у Приштини 1995. године с просечном оценом у току студија 9.03 и стекла стручни назив професора енглеског језика и књижевности. Кандидаткиња у пријави наводи да је на основу просечне оцене проглашена за најбољег студента факултета. Магистарски рад под насловом *Религија и политика у служби политике у Шекспировом драмама из националне историје* одбранила је на Филолошком факултету у Београду 2004. године, пред комисијом коју су чинили проф. др Светозар Коњевић, проф. др Зоран Пауновић и проф. др Злата Бојовић, а докторску дисертацију под насловом *Шекспирова имплицитна критика институционализованог морала у контексту ренесансне политичке мисли* одбранила је на Филозофском факултету у Источном Сарајеву 2012. године, пред комисијом коју су чинили проф. др. Радмила Настић, доц. др Петар Пенда и др Бранко Брђанин.

Од 1995. до 2000. године др Татјана Думитрашковић је радила као професор енглеског језика у Гимназији у Врњачкој Бањи, а од 2001. до 2004. године у звању асистента на Педагошком факултету у Бијељини. У звању вишег асистента др Татјана Думитрашковић је од 2005. до 2013. године радила на Педагошком

факултету у Бијељини; у истом звању, од 2005. до 2010. године радила је на Филолошком факултету Слобомир П Универзитета и, од 2007. до 2010. године, на Правном факултету Универзитета Источно Сарајево (одељење у Бијељини). Године 2013. др Татјана Думитрашковић је изабрана за доцента на Педагошком факултету у Бијељини. На Педагошком факултету у Бијељини, на основним студијама, др Татјана Думитрашковић предаје предмете Енглески језик 1 и 2 и Енглески језик, а на разредно-предметној настави предмете Енглески језик 3 и 4, Савремену енглеску књижевност, Енглеску књижевност (1500-1700), Енглеску књижевност (17. и 18. век), Америчку књижевност и Методику енглеског језика. На Филолошком факултету Слобомир П Универзитета предавала је предмете Енглески језик штампе, Енглески језик лепе књижевности и Енглески језик струке, а на Правном факултету Енглески језик за правнике.

Области научног истраживања др Татјане Думитрашковић јесу шекспирологија, енглеска књижевност ренесансе, културолошке студије и методика енгелског језика. Др Татјана Думитрашковић је члан удружења ELTA и ALTE, преводилац за енглески језик часописа за теорију и праксу савремене школе и предшколства *Нова школа* Педагошког факултета у Бијељини, а осим енглеског говори и француски језик.

Др Татјана Думитрашковић је од 2003. до 2005. године учествовала на **Boshman Project** - пројекту сарадње Универзитета у Ослу и Универзитета у Бања Луци, Мостару, Сарајеву и Тузли у организацији Норвешког савета за високо образовање: **Истраживачки рад и високо образовање 2003-2005.** Др Татјана Думитрашковић је члан пројектног тима на пројекта: **Модел информационих система за примјену кластер анализе у истраживању демографске старости становништва општина РС,** Министарства науке и технологије РС, 2010, и **Просторно-функционални развој предшколског васпитања и образовања Републике Српске**, Универзитета у Источном Сарајеву, Педагошки факултет, 2011.

Саопштења на научним скуповима

- „Чосерови женски ликови: феминистичко читање *Кентерберијских прича*". Рад презентован на научном скупу са међународним учешћем Наука и савремени универзитет 3, Ниш 2013.
- ’’Modern Critical Approaches to Shakespeare: New Readings of *The Merchant of Venice* and *Measure for Measure* Among the Late 20th Century Critics’’. Рад презентован на скупу IX International Conference: Mapping the World of Anglo-American Studies at the Turn of the Century, Никшић, 2013.
- ’’Hamlet’s Political Problem – A New Approach in Reading Shakespeare’s *Hamlet*’’. Рад презентован на скупу 1st International Conference on English Language and Literary Studies: Going Against the Grain, Banja Luka, 2013.
- ’’The Problem of Kingship in Shakespeare’s History Plays’’. Рад презентован на скупу 23rd International Conference on British and American Studies, Темишвар, 2013.
- „Шекспир и ренесансно позориште – културни и политички идентитет једне епохе". Рад представљен на научном скупу са међународним учешћем: *Наука и савремени универзитет*, Филозофски факултет, Ниш, 2012.

- „Драма у настави страног језика". Рад представљен на III научном скупу са међународним учешћем: „*Савремена школа – изазови и дилеме"*. Педагошки факултет, Бијељина, 2012.
- „Власт и моћ у Шекспировом *Краљу Лиру"*. Рад презентован на IV научном скупу младих филолога Србије, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 2012.
- „Интеркултурална комуникативна компетенција и књижевни текст у настави страног језика". Рад презентован на међународном научном скупу *Школа као чинилац развоја националног и културног идентитета и проевропских вредности*, Факултет педагошких наука у Јагодини.
- „Лудило у *Хамлету* и *Краљу Лиру* Виљема Шекспира". Рад презентован на III научном скупу младих филолога Србије, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 2011.
- ''Intercultural Dialogue in Teaching Foreign Language Literature''. Рад презентован на скупу The Sixth International Interdisciplinary Symposium Encounters of Cultures, Филозофски факултет, Нови Сад, 2011.
- „Однос наставника и ученика у комуникативном приступу у настави страног језика". Рад презентован на научном скупу са међународним учешћем: *Стање и перспективе у основном и предшколском образовању и васпитању*, Педагошки факултет, Бијељина, 2010.
- *Развијање свијести о Болоњском процесу: БиХ – интеграција у европско подручје високог образовања 2005*, Сарајево, 2005.

Библиографија: подаци о објављеним радовима

- Думитрашковић, Татјана (2013). „Шекспир и ренесансно позориште – културни и политички идентитет једне епохе" у *Знање и корист* тематски зборник са научног скупа са међународним учешћем Наука и савремени универзитет 2, Универзитет у Нишу, Филозофски факултет, стр. 181-193.
- Думитрашковић, Татјана (2013). „Драма у настави страног језика". *Нова школа*, бр. 10, Педагошки факултет, Бијељина.
- Думитрашковић, Татјана (2013). „Власт и моћ у Шекспировом *Краљу Лиру*". Зборник радова са IV научног скупа младих филолога Србије Савремена проучавања језика и књижевности, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, стр. 219-224.
- Думитрашковић, Татјана (2012). „Лудило у *Хамлету* и *Краљу Лиру* Виљема Шекспира". Зборник радова са III научног скупа младих филолога Србије „Савремена проучавања језика и књижевности". Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, стр. 193-201.
- Dumitrašković, Tatjana (2012). "Shakespeare between interculturalism and cultural imperialism'', *Aproaches and Methods in Second and Foreign Language Teaching* edited by Azamat Akbarov and Vivian Cook, IBU Publications, Sarajevo, 523-529 (The Second International Conference on Foreign Language Teaching and Applied Linguistics, 5-7 May, 2012. Sarajevo).
- Думитрашковић, Татјана (2012). „Интеркултурална комуникативна кометенција и књижевни текст у настави страног језика" у Зборнику радова са међународног научног скупа *Школа као чинилац развоја националног и културног идентитета и проевропских вредности*, Факултлтет педагошких наука у Јагодини.

- Думитрашковић, Татјана (20111). „Однос наставника и ученика у комуникативном приступу у настави страног језика". *Нова школа* бр. 8. Педагошки факултет, Бијељина, стр. 198-206.
- Думитрашковић, Татјана (2009). „Кардинал Вулси у *Хенрију VIII* ". *Радови Филозофског факултета, књига 2, бр. 11*, Пале, стр. 339-347.
- Думитрашковић, Татјана (2009). „Злоупотреба религије у *Хенрију V*". *Српска вила*, бр. 30. СКПД „Просвјета", Бијељина, стр. 216-221.
- Думитрашковић, Татјана (2006). „Свештенство у енглеској књижевности касног средњег века". *Нова школа*, бр. 2. Педагошки факултет, Бијељина, стр. 139-144.
- Думитрашковић, Татјана (2005). „Религија и свештенство у Енглеској крајем шеснаестог века у писаним изворима за Шекспирове драме из националне истрије". *Српска вила*, број 22. СКПД „Просвјета", Бијељина, стр. 66-74.

Анализа научних радова др Татјане Думитрашковић

У раду „Шекспир и ренесансно позориште – културни и политички идентитет једне епохе" ауторка се бави истраживањем позоришта као институције која пружа могућности за теоријско проучавање друштва и његову критику кроз могућа тумачења Шекспирових драма. Када се говори о позоришту у ренесанси и његовој улози у друштву, говори се и о два супротстављена гледишта, од којих једно види позориште као средство за држање поданика у покорности, а друго сматра да оно демистификује и подрива владајући поредак. Шекспир је био јако заинтересован за проблеме у вези са политичком моћи и моћи институција власти, њеним притисцима и обећањима и без милости осуђује поквареност, корумпираност и злоупотребуу положаја кад год има прилику за то. Он кроз своја дела саопштава да политика треба да буде превазиђена моралом или етиком или бар показује како је „победити" тријумфом људског духа.

У раду „Драма у настави страног језика" даје се теоретски увид у вредност драме за учење страног језика. Драма доноси културно и језичко богатство пружајући увид у циљну културу и чинећи да се језички контексти лакше памте, тако што их смешта у реални социјални и физички контекст. Ауторка наглашава да постоји много разлога зашто би требало да користимо драмски текст и драмске активности на часовима страног језика јер драма по самој својој природи укључује ученике у друштвене контексте који од њих захтевају да мисле, говоре, манипулишу конкретним материјалом и деле гледишта како би могли да успешно доносе одлуке. Укључивање у драмске активности може да помогне побољшању комуникације, мотивације, вештине говора на страном језику, тимског рада, сарадње и изградње поверења међу ученицима и наставницима. Такве активности су увек забавне и представљају снажан мотивациони фактор за учење страног језика пружајући могућност за његове различите употребе.

Рад „Власт и моћ у Шекспировом *Краљу Лиру*" бави се поменутим мотивима у чувеној Шекспировој трагедији. Шекспир је приказао колико моћ и власт могу да разорно утичу на духовни живот владара. Лир је живео и постојао искључиво као краљ, самовољни владар који је све подредио својој вољи, Међутим, пошто је

искусио велику патњу, бол и лудило Лир је постао „обичан смртник" и краљевску титулу и размаженост заменио презиром према власти и политичкој моћи. Власт је за Лира постала уметност прикривања и претварања, а правда само средство које служи богатим и моћним да угњетавају сиромашне и слабе. Причајући причу о власти, моћи, имовини, наслеђивању, *Краљ Лир* је реалистична слика друштва у коме доминира окрутна борба за власт.

Рад „Лудило у *Хамлету* и *Краљу Лиру* Виљема Шекспира" ауторка почиње тезом да је тема лудила била веома популарна у елизабетинском периоду, те да је лудило, као тема прихватљива за позориште, имало различита значења у односу на контекст, док је, истовремено, драмском писцу пружала разноврсну сврсисходност, омогућавајући увек поуздану, прилагодљиву и визуелно упечатљиву сцену на позорници. Шекспирове драме приказују, по први пут у књижевности, тако снажно индивидуализоване појединце, у складу са све већим нагласком на индивидуализму у овом периоду. Снажни индивидуализам Шекспирових ликова Хамлета и Лира постаје животни, стваран, на начин који је подстицао критичаре каснијих епоха да се њима баве као личностима – често их посматрајући изоловано у односу на драме у којима су они главни протагонисти. Овај рад кроз опис проблема лудила у *Хамлету* и *Краљу Лиру* настоји да размотри степен до којег снажно индивидуализовани ликови постају такви, захваљујући сукобу са политичким околностима који је јасно приказан кроз стање лудила.

У раду "Shakespeare Between Interculturalism and Cultural Imperialism’’ ауторка расправља о појму интеркултурализма као контроверзне култруне праксе касног двадесетог и раног двадесет првог века и његове блискости са појмом културног империјализма у области позоришних продукција Шекспирових драма. Констатује се да не-западним продукцијама Шекспира, иако се често рекламирају као интеркултуралне, заправо доминирају западни културни образац и западно позориште и да је од Шекспира створен светски феномен. Процес универзализовања Шекспира подразумева и његову спиритуализацију, а та универзалност постаје основа за многе интекултуралне позоришне продукције у форми међународних позоришних фестивала и светских турнеја. Ауторка закључује да постоји непобитна симбиоза између интеркултурализма и глобализације, те да употреба Шекспира додаје примесу високе уметности интеркултуралној продукцији и гарантује њено успешно циркулисање у државама под утицајем Запада. Овакве појаве стварају илузију утопијског културног плурализма, а неопрезно прихватање интеркултуралног Шекспира може нас заварати да помислимо да је време западног културног империјализма иза нас. Ситуација је уистину потпуно другачија јер постоји велики јаз између онога што јесте и онога што би требало да буде.

У раду „Интеркултурална комуникативна кометенција и књижевни текст у настави страног језика" полази се од премисе да у свим европским земљама културни плурализам и различитости постају свакодневна реалност, а да дијалог и сарадња постају основне друштвене вештине које сваки становник Европе мора да поседује. Стога интеркултурално учење, интеркултурални дијалог и интеркултурална компетенција добијају на важности. Интеркултурално учење се може дефинисати као

искуство које укључује сва чула и нивое учења, знања, емоција и понашање на интензиван начин. Пошто је језик један од највидљивијих елемената културе и средишњи аспект интеркултуралне комуникације, он не сме да се користи као средство доминације, већ као средство комуникације. Предавање страних језика не значи само преношење знања о језику већ и развијање интеркултуралне свести кроз интеркултуралну комуникативну компетенцију и интеркултуралне вештине. Зато је важно развијање не само културне свести него и интеркутуралне свести.

У раду „Однос наставника и ученика у комуникативном приступу у настави страног језика" полази се од чињенице да су крајем деветнаестог века друштвени развој и потреба за сврсисходним знањима учинили граматичко-преводилачку методу застарелом, те да је почело развијање нових метода и приступа. Савремени приступ настави је онај који наставнике и ученике види као учеснике у комуникативном процесу у оквиру различитих друштвених ситуација у којима они обављају одређене задатке и он се дефинише као комуникативни приступ. У њему се улоге наставника и ученика мењају у односу на традиционалне приступе: наставник више не предаје језик већ организује наставу и учествује у процесу учења страног језика, тако што раузуме природу комуникације и поседује вештине за примену свога знања и искуства, што има критички, флексибилан и експерименталан приступ подучавању. А због повећане одговорности коју имају учествујући у самом процесу комуникације и ученици постају самоуверенији и спремнији да користе језик.

Рад „Свештенство у енглеској књижевности касног средњег века" даје приказ енглеске антиклерикалне сатиричне књижевности касног средњег века укључујући и дела два најзначајнија енглеска писца тог периода, Вилијама Лангланда и Џефрија Чосера. Та књижевност је критиковала корумпираност и моралну исквареност припадника католичке цркве који су се својим злоупотребама, распусним и раскалашним животом потпуно удаљили од свог позива и посветили стицању материјалног богатства.

У раду „Религија и свештенство у Енглеској крајем шеснаестог века у писаним изворима за Шекспирове драме из националне истрије" ауторка даје осврт на улогу и значај религије у политичком животу и стваралаштву Енглеске крајем шеснаестог века. Религија је, као и остали сегменти друштвеног живота, била неодвојива од политике. Религија и свештенство су били максимално исполитизовани што јасно показује Шекспир у својим драмама из националне историје, а примери злоупотребе религије и морлане посрнулости свештенства могу се наћи и у писаним изворима које је он користио у стварању својих драма. Свештенство Шекспировог главног извора, Холиншедових *Хроника Енглеске, Шкотске и Ирске*, 1586-7, је корумпирано, себично, дволично, распусно и бескрупулозно у остваривању својих циљева од којих је најважнији – сачувати моћ и богатство.

У свом научном и стручном раду кандидат др Татјана Думитрашковић бави се шекспирологијом, књижевношћу ренесансе, културолошким студијама и методиком наставе енглеског језика. Др Татјана Думитрашковић показује интересовање за мултидисциплинарни приступ енглеској ренесансној књижевности којој у појединим

радовима приступа са историјског становишта. Др Татјана Думитрашковић потврђује опредељење и способност за научни и истраживачки рад у области енглеске књижевности.

др Наташа Шофранац
Биографија, општи подаци, наставна и стручна активност

Др Наташа Шофранац рођена је 20. септембра 1975. године у Подгорици, где је завршила основну школу и гимназију. Дипломирала је на Филолошком факултету Универзитета у Београду, на Катедри за англистику, 1998. године, са просечном оценом у току студија 9.05. Магистарски рад под насловом *Хамлет у енглеској и српској књижевној критици друге половине двадесетог века* одбранила је на Филолошком факултету у Београду 2006. године, пред комисијом коју су чинили проф. др Зоран Пауновић (ментор), проф. др Власислава Гордић-Петковић и проф. др Новица Милић, а докторску дисертацију под насловом *Мотив лудила у четири велике трагедије Виљема Шекспира: Хамлет, Макбет, Отело, Краљ Лир* одбранила је такође на Филолошком факултету у Београду, 2013. године, пред комисијом коју су чинили проф. др Зоран Пауновић (ментор), проф. др Зорица Бечановић-Николић, доц. др Милица Спремић и доц. др Александар Димитријевић.

Др Наташа Шофранац запослена је на Филолошком факултету Универзитета у Београду од 1999. године. Од 1999. до 2002. године била је у звању лектора, а 2002. године је изабрана за асистента-приправника за Енглеску књижевност. У звање асистента за Енглеску књижевност унапређена је 2008. године. Као лектор држала је вежбања на предметима Саврмени енглески језик I, II и III, Енглески језик као изборни предмет II и Енглески језик као изборни предмет III (књижевно превођење за студенте катедре за Општу књижевност и теорију књижевности). Као асистент за Енглеску књижевност држала је вежбања на курсевима Енглеска књижевност I, II, III и IV и Енглеска књижевност – Специјални курс: Шекспир.

Школске 2004/2005. и 2005/2006. године држала је вежбања из Савременог енглеског језика IV на Групи за енглески језик и књижевност у Крагујевцу, на Одељењу Филолошког факултета Универзитета у Београду.

Др Наташа Шофранац је добитник стипендије British Scholarship Trust-а коју је користила у лето 2000. године за истраживачки рад на Универзитету у Нотингему, Велика Британија, и стипендије English Speaking Union-а 2011. године, за семинар у позоришту Глоб у Лондону. Волонтирала је као преводилац на првој конференцији о Програму ТЕМПУС у Ректорату Универзитета у Београду 2000. године, као и 2005. и 2006. године, на курсу консекутивног превођења за студенте Филолошког факултета, у организацији УГ Philologia. Др Наташа Шофранац је маја 2012. године организовала гостовање еминентног светског шекспиролога, др Стенлија Велса, у Београду, а припрема и обележавање 450 година од рођења Вилијама Шекспира и књижевно вече у оквиру Београдског ирског фестивала.
Др Наташа Шофранац је члан Друштва симултаних и консекутивних преводилаца Србије.

Учешће на научним скуповима

- Организатор и модератор Конференције поводом Светског дана књиге и Шекспировог рођендана, Филолошки факултет Универзитета у Београду и Британски савет, април 2002. (учесници проф. др Вујадин Милановић, мр Александар Контић, психолог, Џемс Садерленд Смит, сарадник Британског савета и Џонатан Болтинг, сарадник Филолошког факултета).
- Учешће без представљеног рада на конференцији „La traduction: de la théorie à la pratique et de la pratique à la théorie“ – Лорјен (L'Orient), Универзитет Јужне Бретање, Француска, 2003.
- "Translations of *Hamlet* into Serbian". Рад представљен на научном скупу *Shakespeare and European Politics*, Универзитет у Утрехту, Холандија, 2003.
- Члан Организационог одбора конференције поводом 75 година Катедре за енглески језик и књижевност Филолошког факултета Универзитета у Београду, *English Language and Literature Studies, Interfaces and Integrations* (*ELLSII*), 2004. (и превођење говора Декана, проф. др Ратка Нешковића, на отварању скупа).
- ''Found in Translation – *Hamlet*''. Рад представљен на Конференцији поводом 15 година постојања Катедре за енглески језик и књижевност Филозофског факултета у Никшићу, *Reading Across Borders*, 2005.
- "*Hamlet* in English and European Criticism of the Twentieth Century". Рад представљен на *The Ninth Annual British Graduate Shakespeare Conference*, конференцији Шекспировог Института у Бирмингему, одржаној у Стратфорду, Велика Британија, 2007.
- "Practical Tips for Interpreters". Рад представљен на конференцији *Језици и културе у контакту / Languages and Cultures in Contact*, Херцег Нови, Црна Гора, 2007.
- „Културни стереотипи у трагедијама Виљема Шекспира“. Рад представљен на *The International Conference on English Language and Literature, and Methodology Cultural Encounters* Никшић, Црна Гора, 2007.
- "Traumatizing Memories and Memorizing Trauma – Hamlet and the Macbeths“. Рад представљен на *Деветом светском конгресу шекспиролога*, Праг, Чешка, 2011.
- „Психологија и Шекспир“. Рад у коауторству са доц. др Александром Димитријевићем, представљен на конференцији о Виљему Шекспиру, у част посете др Стенлија Велса Београду, The English Speaking Union of Serbia, 2012.
- "Interpreting – A View of A Teacher and Practitioner". Рад представен на 4. међународној конференцији Института за стране језике Црне Горе, *Translation and Interpreting as Intercultural Mediation*, Подгорица, 2012.
- "Emotions in Shakespeare's Tragedies – Hamlet and the Macbeths". Рад представљен на конференцији *Shakespeare and Emotions*, Универзитета Западне Аустралије у Перту, 2012.

Библиографија: подаци о објављеним радовима и радовима прихваћеним за штампу

- Šofranac, Nataša (2005). ''Found in Translation - *Hamlet*'' u *Proceedings of the Conference Reading Across the Borders*, Celebrating the 15th Anniversary of the English Department (eds. M. Knežević and Aleksandra Nikčević Batrićević). Nikšić, University of Montenegro, 147-157.

- Шофранац, Наташа (2008). С. Кауел, *Глумци: Роман о младом Шекспиру*, Београд, Глобосино Александрија, 305 стр. [Превод, S. Cowell, *The Players: A Novel of the Young Shakespeare*].
- Šofranac, Nataša (2011) ''Traumatizing Memories and Memorizing Trauma – Hamlet and the Macbeths''. *Facta Universitatis*, Vol. 9, No.1, University of Niš, 47-52.
- Šofranac, Nataša (2011). „Milica Spremić, *Politika, subverzija moć: novoistorijska tumečenja Šekspirovih velikih tragedija*'', *Philologia*, IX, Beograd, 156-159, [Prikaz].
- Šofranac, Nataša (2013). ''Interpreting – a View of a Teacher and Practitioner'' u *Zbornik radova sa međunarodne konferencije Translation and Interpreting as Intercultural Mediation* Instituta za strane jezike Univerziteta Crne Gore, 83-91.
- Šofranac, Nataša (2013). „Motiv ludila u tragedijama Viljema Šekspira''. *Habitus*, časopis Odeljenja za psihologiju Fakulteta za medije i komunikacije Univerziteta Singidunum, Vol. 1, No. 1, 56-63.
- Šofranac, Nataša (2013). „Umobolnik, ljubavnik i pesnik – o ludilu Šekspirovih tragičnih junaka''. *Komunikacija i kultura online*, br. 4, 96-108.
- Šofranac, Nataša (2014). ''Emotions in Shakespeare's Tragic Plays – *Hamlet* and *Macbeth*''. *Anali Filološkog fakulteta* (у штампи).
- Šofranac, Nataša (2014). ''Vision in Shakespeare's Tragic Plays – Perception, Deception, Delusion''. *BELLS - Belgrade English Language and Literature Studies*, Vol. V (у штампи).

Академски радови

- Šofranac, Nataša (2006). *Hamlet u srpskoj i engleskoj književnoj kritici druge polovine XX veka*. Neobjavljen magistraski rad, Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu, 239 str.
- Šofranac, Nataša (2013). *Motiv ludila u četiri velike tragedije Viljema Šekspira: Hamlet, Makbet, Otelo, Kralj Lir*. Neobjavljena doktorska disertacija, Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu, 426 str.

Анализа научних радова др Наташе Шофранац

У раду ''Found in Translation - *Hamlet*'' ауторка разматра историју превођења *Хамлета* и начине на који је песничка лепота овог Шекспировог комада пренета у српски језик. Један од главних проблема у превођењу одувек је била версификација, јер је стандардни стих елизабетинске драме бланкверс, неримовани јампски пентаметар са наглашеним другим слогом, док у српској поезији диоминира трохеј, са нагласком на првом слогу. Енглески језик је, такође, далеко богатији од српског једносложним речима, па се Шекспиров стих завршава наглашеним слогом, док са српским то није случај. Задржавање оригиналног, јампског стиха у преводу рађа и тешкоће са лексикологијом, дубоко повезане са самом суштином комада – са његовим значењем, његовом филозофијом и поруком. Рад се нарочито фокусира на допринос превода тумечењу и критичком промишљању *Хамлета*.

У раду ''Traumatizing Memories and Memorizing Trauma – Hamlet and the Macbeths'' ауторка разматра како траума води Шекспирове јунаке у лудило - нека сећања им се насилно утискују, нека они очајнички покушавају да задрже, док се

нека немилосрдно јављају изнова. Хамлета очев дух притиска да не заборави на освету, а све што има везе са тиме ствара му агонију. Најупечатљивије сећање је свакако на оно што је Дух рекао о убиству. Офелија полуди због сећања на убијеног оца, неодржана обећања и неузвраћену љубав. Макбет не може да се одупре сећању на речи Вештица, а део о Банковим потомцима као будућим краљевима посебно га узнемирује. Леди Макбет полуди из осећања кривице и усамљености. Она није истраумирана на почетку, када Макбет јесте, али онда када он утрне и не осећа ништа, она доживи слом и сећа се свих жртава, трудећи се да спере њихову крв са руку.

У раду ’’Interpreting – a View of a Teacher and Practitioner’’ ауторка говори о настави усменог превођења на универзитетском нивоу које подразумева наставничке и преводилачке вештине комбиноване са искуством. Знање је полазна основа, предуслов, после којег долази обука, односно стицање практичних вештина и рутине. Потребно знање не подразумева само владање језиком на високом нивоу, прецизност и флуентност, већ је потребно имати увид у велики број области. Ауторка износи став да широко опште знање из бројних области није могуће стећи искључиво у оквиру универзитетских курсева јер су они усмерени углавном на књижевно превођење и интегрисане језичке вештине, и залаже се да курсеви усменог превођења буду изборни, за кандидате талентоване за ову вештину, и усклађени са реалним капацитетима за организовање оваквих специјалних курсева на универзитетима.

У раду „Motiv ludila u tragedijama Viljema Šekspira’’ полази се од чињенице да је лудило често у Шекспировим драмама - разиграно и шаљиво у комедијама, болно и смртоносно у трагедијама - али да увек доноси неки увид или спознају. Некада је лудило третирано као опседнутост, болест или праведна казна. У ренесанси је посматрано кроз теорију о ћудима, тако што је меланхолија приписивана образованим младићима, а хистерију младим женама. Узрок лудила је, поред разочарања, патње и сагрешења, често и љубав. Злочин се такође везује за лудило, било као узрок или као последица. Рад се фокусира на протагонисте четири велике Шекспирове трагедије.

У раду „Umobolnik, ljubavnik i pesnik – mentalni poremećaji Šekspirovih tragičnih junaka’’ ауторка се бави мотивом лудила у четири велике трагедије Виљема Шекспира – *Хамлет, Макбет, Краљ Лир* и *Отело* – чији су главни јунаци углавном предиспонирани за лудило које ескалира у неповољним околностима. Мушки ликови обично поврате разум, док жене завршавају живот трагично, никада се не опоравивши. Ауторка излаже став да се сложеним питањима лудила треба позабавити мултидисциплинарно – у оквиру књижевног истраживања потпомогнутог психологијом и психоанализом – и да је до многих важних закључака могуће доћи прегледом мотива лудила у старогрчким драмама, античким ставовима о лудилу уопште, као и средњовековниим, ренесансним, класицистичким и тумачењима модерног доба, од религије до науке.

У раду’’Emotions in Shakespeare’s Tragic Plays – *Hamlet* and *Macbeth*’’ ауторка полази од става да су емоције основни састојак драмске уметности и да су то биле

нарочито у време античке и ренесансне епохе, када је окосницу радње чинила управо емотивна прича, а не интелектуално надгорњавање. У трагедијама све се своди на емоције – оне се и дешавају услед емотивног слома; у њима је љубав дубока и моћна, али за њу нема места у бруталном свету убиства, интрига и амбиције. Поред љубави, код Шекспира срећемо и љубомору, стид, сујету, страх и мржњу, који су катализатори радње, узрок трагичних грешака и падова. Стога психоаналитичко тумачење емоција нуди објашњења из дубине људске душе, дешифрује подсвесне жеље и комплексе, а родни аспект даје додатну димензију модерним тумачењима Шекспирових драма.

У раду ’’Vision in Shakespeare’s Tragic Plays – Perception, Deception, Delusion" ауторка заступа став да су визуелни ефекти веома видљиви у позоришним представама, али да чак и када читамо Шекспира можемо да визуелизујемо сцене. Визуелизација је веома важна и за саме протагонисте, за начин на који они виде и доживљавају друге личности, свет и саме себе. Понекад због искривљене визуре а понекад и због зла које им обузима ум или пак због субјективности перцепције, изглед људи и ствари се суштински разликује од стварности и то изазива трагичан след догађаја и завршну пропаст. Стога се погрешна визија умногоме може сматрати трагичном грешком Шекспирових јунака.

Докторска дисертација *Motiv ludila u četiri velike tragedije Viljema Šekspira: Hamlet, Makbet, Otelo, Kralj Lir* је замишљена и остварена као мултидисциплинарно истраживање: пре свега књижевно, али обимно потпомогнуто психологијом и психоанализом. Лудило у Шекспировом опусу, један је од закључака који проистичу из тезе, никада није тема само по себи, али јесте веома чест мотив. Слика лудила дата је кроз понашање актера, аутентично или одглумљено, и кроз коментаре осталих јунака, очевидаца и тумача. Постоје, условно речено, три вида у којима се оно приказује: као лудило јунака који претрпе тешке ударце, губитке и разочарања; симулирано лудило које има сврху мимикрије, привлачење пажње управо да би се она одвратила од суштине, или да се завара траг, а на крају и оно што посматрачи виде и доживе као лудило, а што можда и не заслужује такву ознаку. Ово треће се често назива неприродним понашањем, екстазом или заносом, а посматрач га изједначује са лудилом најчешће због недостатка информација које ми као гледаоци или читаоци добијамо путем солилоквијума или дијалога јунака. Дисертација је убедљиво показала да осим поетске, лудило има и битну драматуршку фиункцију, те да посебну категорију чине оне форме лудила, или лудости, у којима се саопштавају животне мудрости и истине.

У свом научном и стручном раду кандидат др Наташа Шофранац бави се шекспирологијом и књижевношћу енглеске ренесансе као и наставом усменог превођења на универзитетском нивоу. Др Наташа Шофранац шекспирологији приступа интердисциплинарно, превасходно из визуре психологије, што је најочитије из њене докторске дисертације о мотиву лудила код јунака четири Шекспирове велике трагедије. Др Наташа Шофранац у својим радовима испољава предану опредељеност и компетенцију за бављење научноистраживачким радом у области енглеске књижевности.

Закључак

После детаљног разматрања конкурсне документације, Комисија је у вези са испуњеношћу услова за избор у звање доцента за ужу научну област Англистика, за предмет Енглеска књижевност, прописаних чланом 65 Закона о високом образовању Републике Србије и чланом 116 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду констатовала да услове конкурса испуњавају оба кандатата, др Татјана Думитрашковић и др Наташа Шофранац. Реч је о кандидатима који потврђују опредељење и способност за научни и истраживачки рад у области енглеске књижевности. Имајући у виду њихове резултате остварене од почетка универзитетског образовања као и стручне и научне квалификације, Комисија једногласно даје предност др Наташи Шофранац јер она, не само да испуњава све потребне услове за радно место доцента, већ је њен петнаестогодишњи предавачки стаж и формирање као стручњака на Филолошком факултету Универзитета у Београду као и посвећеност потребама Катедре за енглески језик и књижевност препоручују за даље ангажовање као предану, комуникативну и савесну колегиницу, која је високо цењена и омиљена и међу студентима. Др Наташа Шофранац је на основним студијама имала високу просечну оцену (9.05), а од првог избора у звање асистента-приправника за Енглеску књижевност определила се за бављење књижевношћу енглеске ренесансе, темељно радећи на свом професионалном развоју и усавршавању у тој области. Стипендију British Scholarship Trust-а добијену за истраживачки рад на Универзитету у Нотингему искористила је за припрему магистарског рада, а у току израде докторске дисертације усавршавала се у позоришту Глоб у Лондону. Радове је излагала, како на конференцијама у Србији и региону, тако и на најпознатијим скуповима шекспиролога у Холандији, Великој Британији, Чешкој и Аустралији. Као асистент за Енглеску књижевност, др Наташа Шофранац се показала као драгоцен сарадник у извођењу наставе на безмало свим курсевима из предмета Енглеска књижевност који се предају на Катедри за енглески језик и књижевност, остварујући одличну комуникацију и са наставницима којима је асистирала и са студентима. Др Наташа Шофранац је допринела раду Катедре за енглески језик и књижевност као члан Организационог одбора конференције поводом 75 година Катедре за енглески језик и књижевност Филолошког факултета Универзитета у Београду, *English Language and Literature Studies, Interfaces and Integrations* (*ELLSII*), као и организовањем још неколико важних догађаја, међу којима се посебно издваја гостовање једног од највећих шекспиролога данашњице, др Стенлија Велса.

Имајући у виду наведене чињенице, једногласно предлажемо Изборном већу Филолошког факултета у Београду да у звање доцента за ужу научну област Англистика, предмет Енглеска књижевност, изабере др Наташу Шофранац, уверени да ће њеним ангажовањем Катедра за енглески језик и књижевност и Филолошки факултет добити изванредног наставника и значајан научни потенцијал.

У Београду, 30. марта 2014. године

Комисија:

др Милица Спремић, доцент

др Зорица Бечановић Николић, ванредни професор

др Весна Лопичић, редовни професор